

Utdanningsdirektoratet

Dato:
21.11.2025

Høring – Forslag om å fjerne medie- og informasjonskunnskap fra fagtilbudet i VGS

Norsk Redaktørforening (NR) er en interesseorganisasjon for sjefredaktører og øvrige redaksjonelle ledere i medier som har forpliktet seg på Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakaten. Ytringsfrihet, informasjonsfrihet, redaksjonell uavhengighet og gode rammevilkår for journalistikken er blant våre viktigste arbeidsområder. NR har drøyt 800 medlemmer i medier over hele landet.

Norsk Journalistlag (NJ) er både en fagforening og en mediepolitisk organisasjon for redaksjonelle medarbeidere i redaktørstyrte medier, frilansere og de som utdanner seg til å bli journalister. Vi ivaretar medlemmenes journalistfaglige interesser, og verner om den redaksjonelle uavhengigheten og ytringsfriheten. Vi har om lag 8 700 medlemmer over hele landet.

Unge i dag vokser opp i en verden som krever høy kompetanse for å navigere i og vurdere informasjon. Den enorme utviklingen innenfor kunstig intelligens vil bare gjøre utfordringen større. Hva som er et sant eller falskt bilde, video, tekst eller stemme vil bli stadig vanskeligere å avgjøre. Samtidig synker bruken av tradisjonelle medier blant unge, mens stadig flere i gruppen 16-24 år får med seg nyheter via sosiale medier. Det krever en helt annen forståelse for hvordan nyheter blir til, og hva som skiller den redaktørstyrte journalistikken fra andre informasjonskilder.

Kantar Media har gjennomført en spørreundersøkelse blant førstegangsvelgere på oppdrag fra Medietilsynet, og resultatene fra undersøkelsen er gjengitt i denne rapporten: [De direkte mediestøtteordningene. En utredning fra Medietilsynet.](#)

«I intervjuene beskriver gruppen hvordan de sjelden oppsøker informasjon aktivt, men forholder seg til det som dukker opp i feeden. Den algoritmestyrte feeden er en blanding av nyheter, meninger og reklame som ikke alltid er tydelig merket. Det gjør det krevende å se om nyhetene stammer fra redaktørstyrte medier eller influensere, og de unge beskriver selv en sjangerforvirring fordi de opplever at det er utydelige grenser mellom fakta og meninger og mellom underholdning og kriser. De unge kjenner til prinsippene for kildekritikk, men gir et sammensatt bilde av hva som gjør en kilde troverdig».

Skal vi bevare et velfungerende demokrati i Norge, må vi løfte kildebevisstheten i alle lag av befolkningen, og flere må ha dypere kunnskap om medier og informasjon. Tidligere i år la regjeringen fram sin Strategi for å styrkje motstandskrafta mot desinformasjon. Her løftes skolen fram som et svært viktig tiltak:

«Skulen sitt arbeid med kritisk tenking og fremjing av demokratiske verdiar er svært viktige verkemiddel for å gje Noreg ein oppveksande befolkning som er motstandsdyktig mot desinformasjon».

Fagtilbudet må styrkes, ikke svekkes

Utgangspunktet for utvikling innenfor fagtilbudet bør være hvordan elever (og lærere) i videregående skole kan styrkes i sin kunnskap om mediasamfunnet, ikke svekkes. Medie- og informasjonskunnskapsfaget bør gjennomgås med tanke på å bli mest mulig relevant, men ikke legges ned. Her bidrar vi gjerne. Vi vil også oppfordre til samarbeid med Faktisk.no sin skoleavdeling, Tenk. I regjeringens forslag til statsbudsjett, foreslås det også å utvide Tenk til å bli et senter for kildebevissthet for hele befolkningen.

Kjerneinnholdet i faget Medie- og informasjonskunnskap handler blant annet om forholdet mellom medier, ytringsfrihet og demokrati – også i et internasjonalt perspektiv. Det handler om forskjellen på redaktørstyrte medier og sosiale medier, om forskjellen på faktabaserte ytringer og andre ytringer. Det gir kunnskap om journalistisk metode og presseetikk. Faget legger opp til refleksjon om hvordan informasjon kan bli styrt av ulike interesser, blant annet gjennom teknologi.

Sett i lys av samfunnsutviklingen, har faget aldri vært viktigere. Det er et paradoks at fellesfaget Samfunnskunnskap ikke har et eneste læringsmål som går inn på disse områdene. Vi vil oppfordre Utdanningsdirektoratet til å se nærmere på utformingen av det felles samfunnsfaget med tanke på hvor viktig denne kunnskapen er og vil bli. Opplæring i kildebevissthet bør også styrkes innenfor norsk-fagene.

De kommende årene vil det skje store endringer i måten hver enkelt henter nyheter og annen informasjon om samfunnet rundt oss. KI-generert informasjon er allerede det enklest tilgjengelige, for eksempel gjennom vanlige Google-søk. Utviklingen vil skje i stort tempo, med de utfordringer det fører med seg for oppdaterte læreplaner og undervisning. Samtidig vil det nettopp på dette feltet ligge store muligheter for læring innenfor for eksempel verifisering av innhold og andre former for vurdering av informasjon.

Lærerne må styrkes i sin kompetanse på dette feltet, og fagtilbudet til elevene må ikke svekkes.

Vennlig hilsen,

Solveig Husøy
Ass. generalsekretær
Norsk Redaktørforening

Kaja Linde
Politisk rådgiver
Norsk Journalistlag